

Campus Obert

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i
Busquets♦
Antoni Vives
Reus♦
Rafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)

► TEMA

Comerços de proximitat

Davant la pèrdua del comerç local cal destacar la iniciativa *Emblemàtics de les Illes Balears*, un reconeixement als comerços tradicionals que contribueixen a la singularitat dels municipis i que vol promocionar aquests comerços, la visibilitat dels quals afavoreix la resta del teixit comercial de proximitat.

Una vegada més, adeu al comerç local

♦ César Jiménez González *

El passat dijous 23 de febrer, després de 80 anys oferint un servei al poble alcudienc, la Carnisseria Can Ramis, ubicada a l'emblemàtic Passeig de la Mare de Déu de la Victòria, tancava les portes de manera definitiva.

L'aclamada carnisseria desapareix per donar pas a un restaurant

de tipus oriental, on se serviran 'Pokes' i altres productes per l'estil. No ens hem d'enganyar, la construcció d'aquests locals afavoreix en gran manera el consum turístic al municipi i l'enriquiment dels empresaris, però la cruenta realitat és que el poble alcudienc va perdent amb una relativa rapidesa els pocs reduïdes que encara avui dia es conservaven de l'antiga Ciutat Fidelíssima. L'obertura d'Alcúdia al turisme no hauria de comportar la desaparició progressiva dels emble-

mes d'un poble, sinó més bé conviure amb aquest en harmonia.

L'obertura de locals estrictament dirigits cap a un turisme estacional ha condicionat l'estil de vida de la població alcudienc, que ha de viure en una 'ciutat fantasma' en els mesos on el turisme desapareix. Per tant, el tancament d'un local com Can Ramis ha generat en els alcudiencs un sentiment de por a convertir-se en un poble completament turístic i sense cap mena de fil que

uneixi a la població amb les seves arrels.

En aquest sentit, la culpa no la tenen els novins-guts ni els turistes, tampoc els qui han viscut sempre al municipi, sinó més aviat els empresaris, els quals han destinat els seus locals cap a una tendència turística molt violenta que va minvant a tot qui s'endinsa en aquesta, a causa de la creença de què el comerç no és capaç de prosperar en pobles on el turisme ha incrementat massivament els darrers anys.

Segueixen desapareixent emblemes de la cultura mallorquina com sabateries, carnisseries o els supermercats, i apareixen hipermercats, franquícies de restaurants i cafeteries, locals que també han sucumbit a la globalització més radical.

* Estudiant del Grau d'Història a la Universitat de les Illes Balears (UIB)

► TEMA

Itineraris, sovint desconeguts

Lleonard Muntaner Editor publica el segon volum d'*Els camins de Palma*, una obra de l'historiador Bartomeu Carrió i el periodista Joan Carles Palos que ens convida a conèixer l'entorn més proper.

Els Camins de Palma

♦ Elisabeth Ripoll Gil *

Els camins de Palma és una obra que fins al moment present compta amb dos volums: el primer se centra en la zona del llevant palmès, amb un total de tretze rutes, mentre que el segon volum situa el lector en la zona del ponent i nord de ciutat, amb dotze itineraris.

L'obra en el seu conjunt presenta un ferm compromís envers el coneixement i la difusió de la història

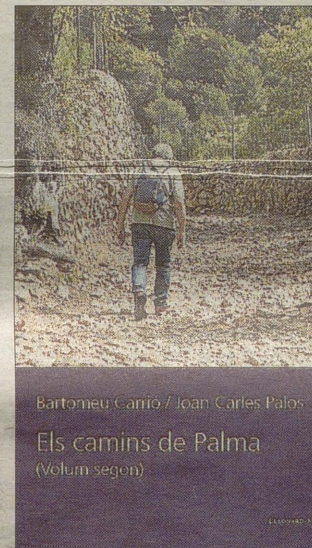
i la geografia, la cultura i el patrimoni, a més del senderisme. Cada un dels itineraris ens ajuden a fer visible les traces del passat i el seu llegat patrimonial, esdevenint una eina per conèixer i estimar el nostre entorn més proper, aquell que moltes vegades muda de fisonomia lentament, però de manera contínua.

Un element que des de l'inici de la Humanitat ha influït en l'establiment de les poblacions i que és indispensable per a la vida és l'aigua, i precisament en els dos volums d'*Els camins de Palma* té especial im-

portància el sistema hidràulic: fonts, síquies, molins, horts... A títol d'exemple, la ruta de Son Sardina es configura a partir de la font de Mestre Pere. També tenen protagonisme, entre d'altres, la font de la Vila, propera al campus universitari.

De fet, el campus universitari és protagonista en tres de les rutes, vinculades al Camí de la Real: de la Real a la UIB, de la UIB a Esporles i de la UIB a l'Esgleietta.

Moltes vegades reivindicam la necessitat de veure la nostra illa, comunitat o país amb ulls de viatger, i aquest llibre ens ajuda a posar

la mirada sobre l'entorn més proper, el que transitem i habitam, on desenvolupam la nostra vida quotidiana, i que podem conèixer amb més profunditat gràcies a aquesta obra.

El llibre esdevé una eina necessària per al coneixement del nostre entorn, afavorint la consolidació d'una consciència col·lectiva envers la importància que té la preservació del territori,

el patrimoni històric, artístic i natural, que tantes vegades necessita ser defensat.

* Doctora en Història i professora a la UIB

► TEMA

Reflexió a través de la poesia

Patricia Gelabert (Consell, 1988) ha publicat amb Delecé Ediciones *Desmadejando mis horas*, una obra poètica d'inspiració autobiogràfica i sorprenent virtuosisme que ens recorda, des de la intimitat personal, la universalitat de l'experiència humana.

Patricia Gelabert Consuegra: Poetisa del eterno retorno

♦ Eduardo del Valle Pérez *

L'aten en *Desmadejando mis horas*, segundo libro de poesía de Patricia Gelabert, ecos perdurables del eterno retorno de Ulises a su hogar. Esta obra nos despierta a una experiencia de introspección e íntima reflexión, en la que el lector comparte, de la mano de su diestra autora,

la búsqueda de la mejor versión de sí mismo.

Patricia Gelabert nos invita a emprender un viaje de maduración en el que encontramos diversos altos en la senda de la vida, hasta la edad adulta. A través de una estructura temporal bien establecida iniciamos el camino a la busca de la inocencia, zarpamos del puerto del presente en la nave del recuerdo, con el deseo de reencontrarnos con el niño, con la niña que fue, y que

aún pervive en nuestra memoria y corazón, que respira, sonrío y se entristece a nuestro lado. Porque ¿cómo hemos dejado de ser en algún momento el niño que fuimos?

La autora denota una sagaz capacidad para observar la propia vida y destilarla, mediante la ponderación poética, en sutiles reflexiones que permiten madurar y vivir con mayor plenitud. Este es uno de los misterios de la creación literaria: cómo mediante el ejercicio de la escritura, de la poesía en este caso,

la autora es capaz de transmutar el miedo, el desamor, la pérdida, la inevitabilidad de la muerte y la melancolía en una actitud vital que nos invita a aproar el curso de nuestro destino hacia el hogar original. Porque del reencuentro sereno del adulto con la propia infancia, surge la sabiduría genuina, el sentido del humor necesario para afrontar la vida y darse cuenta de que en el amor sencillo por las personas que importan, y por la tierra que nos enraíza, se encuentran respuestas a las grandes preguntas.

Patricia escribe con perspicacia y lenguaje limpio, preciso; con una sensible inteligencia capaz de evocar imágenes y desplegar metáforas bien medidas que retratan la sombra y encumbran la luz del alma humana.

* Cap de Digitalització i Preservació Digital. Servei de Documentació i Arxiu de la UIB.